

УДК 336

ПОРІВНЯННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ США Й УКРАЇНИ

І. Драган, група ФС-22

Науковий керівник: **Т. Мельник**, канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Податкова система США включає три основні рівні, які відповідають різним рівням державної влади: федеральний рівень - визначення та стягнення податків, що регулюються федеральними законами. Кошти від цих податків надходять до федерального бюджету; рівень штатів — запровадження та збирання податків, що регулюються законодавством окремих штатів. Зібрані податки спрямовуються до бюджетів штатів; місцевий рівень (муніципалітети, округи тощо) - встановлення місцевих податків органами самоврядування, надходження від яких поповнюють місцеві бюджети [2, с. 109].

Для порівняння в Україні відповідно до пункту 8.1 статті 8 «встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори» [3].

Сполучені Штати посідають 18-е місце в загальному рейтингу Міжнародного індексу податкової конкурентоспроможності 2024 року, що на три позиції вище, ніж у 2023 році [4]. Так у 2023 році США займали 21 місце із 38 країн.

Міжнародний індекс податкової конкурентоспроможності (International Tax Competitiveness Index, ITCI) Податкового фонду вимірює ступінь, до якої податкові системи 38 країн учасників Організації економічного співробітництва та розвитку (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) сприяють конкурентоспроможності завдяки низькому податковому навантаженню на бізнес-інвестиції та нейтральності завдяки добре структурованому податковому кодексу. ITCI враховує понад 40 змінних у п'яти категоріях: корпоративні податки (їх частка в США 5,1 %); податки на доходи фізичних осіб (їх частка в США 41,1 %); податки на споживання (їх частка в США 16,9 %); податки на майно (їх частка в США 11,9 %); податків на соціальне страхування (їх частка в США 24,8 %) [4].

США отримують податкові надходження за рахунок поєднання податків на доходи фізичних осіб, податків на прибуток підприємств, податків на соціальне страхування, податків на товари та послуги, а також податків на майно. Найбільшу частку 41,1 % займають податки на доходи фізичних осіб, найменшу – 5,1 % корпоративні податки. Для порівняння частка ПДВ становила 24,9 % в доходах бюджету України за 2024 році. Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) та військовий збір становить приблизно 10,6% загальних доходів. Акцизний податок приблизно 6 %. Надходження з податку на прибуток підприємств становило в межах 6 % [1].

За результатами порівняння податків Сполучених Штатів Америки й України, приходимо до висновку, що система податкового адміністрування України недосконала. Впровадження досвіду США в податкову систему України сприятиме швидшому переходу до нової та дієвої системи оподаткування.

Список літератури

1. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік. URL: https://decentralization.ua/news/19387?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 21.04.2025).
2. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 210 с. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cd485565-3aeb-483c-bd02-3c327440312a/content> (дата звернення: 21.04.2025).
3. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 21.04.2025).
4. Taxes in the United States. URL: <https://taxfoundation.org/country/united-states/> (дата звернення: 21.04.2025).